

Brussel, 17 maart 2014

Uit een recente actualisatie van de kosten-batenanalyse van slimme meters blijken de berekeningen voor een uitrol in het scenario "snelle uitrol per wijk" (98% over een periode van vijf jaar) nadeliger uit te vallen dan in 2011. Het scenario "vertraagde uitrol per doelgroep" wordt positiever. Dit houdt nog altijd een snelle uitrol in van de meest gunstige klantengroepen, maar een langzamere uitrol van de groepen met een negatieve bijdrage.

Het pilootproject van de netbeheerders leert dat de kost van de plaatsing van de slimme meter en van de slimme meetinrichting (voor elektriciteit) hoger is dan in 2011 geschat. Uit het energie-efficiëntie-onderzoek kan worden afgeleid dat de baten op het vlak van energiebesparing lager zijn. Bij het verderzetten van de proeven, de invoering van nieuwe technologieën en de ontwikkeling van processen moet daarom maximale aandacht geschonken worden aan de vermindering van het kostenplaatje en de realisatie van bijkomende baten. Op basis van de resultaten van het pilootproject staan de netbeheerders achter een vertraagde uitrol als beste oplossing. De impact op de nettarieven kan daarmee ook beperkt worden.

Via een wijziging van het energiedecreet op 26 februari 2014 werd een decretale basis gelegd voor de Vlaamse regering om te beslissen of en op welke manier er een uitrol van slimme meters zal gebeuren. De VREG zal de Vlaamse regering hier verder over adviseren. Om onze adviezen te onderbouwen deden we sinds 2008 verschillende studies.

In 2008 ontwikkelde KEMA een rekenmodel voor de VREG om de kosten en baten van een eventuele invoering van slimme meters voor elektriciteit en gas in Vlaanderen in te schatten. Het resultaat van deze eerste kosten-batenanalyse was negatief.

In 2011 lieten we het rekenmodel verbeteren en vroegen we een update van de analyse. Daarbij werd de impact op verschillende gebruikerssegmenten onderzocht. Het resultaat van deze analyse was positief voor een snelle uitrol over enkele jaren en dit zowel voor een uitrol per wijk als voor een gesegmenteerde uitrol per doelgroep ([RAPP-2011-21](#)).

Sinds midden 2013 tot nu werd de kosten-batenanalyse geactualiseerd om – waar mogelijk – rekening te houden met reële resultaten in plaats van veronderstellingen. We hielden rekening met:

- de ervaringen van de distributienetbeheerders uit het pilootproject (plaatsing van 50.000 meters door Infrac en Eandis);
- nieuwe marktinzichten en –ontwikkelingen;
- nieuwe bepalingen uit de Energie-efficiëntierichtlijn;
- gestelde vragen in de Energiecommissie van het Vlaams parlement in 2012 (de kost voor de klant en het effect van een onvolledige uitrol).

De actualisatie van de kosten-batenanalyse leidt tot volgende vaststellingen:

- **Twee van de drie berekeningen** vallen **nadeliger** uit in vergelijking met 2011:
 - Snelle uitrol per wijk: -157 miljoen euro Netto Contante Waarde (NCW) versus +144 miljoen euro in 2011
 - Snelle uitrol per doelgroep: +149 miljoen euro NCW versus +234 miljoen euro in 2011
 - Vertraagde uitrol per doelgroep: +28 miljoen euro NCW versus -265 miljoen euro in 2011
⇒ De verschillen tussen een snelle uitrol per doelgroep en een vertraagde uitrol per doelgroep zijn kleiner dan in 2011.
- De kost van de plaatsing van de slimme meter en de kost van de slimme meetinrichting (inclusief communicatie-apparatuur) voor elektriciteit blijken hoger uit te vallen.

- De hogere baten op het vlak van energie-efficiëntie voor elektriciteit (een jaarlijkse besparing van 3,4% tegenover 1% in 2011) worden gecompenseerd door de vaststelling dat er bijna geen besparing mogelijk is op het vlak van gasverbruik (géén besparing tegenover 2% in 2011).
- De inschattingen voor andere baten werden naar beneden toe bijgesteld, op aangeven van netbeheerders en commerciële marktpartijen. Wel is rekening gehouden met baten ten gevolge van het slimmer gebruik van het net (lagere productiekost, uitstel van netinvesteringen).
- Bij het verderzetten van de proeven, de invoering van nieuwe technologieën en de ontwikkeling van processen moet maximale aandacht geschonken worden aan de **vermindering van het kostenplaatje** en de **realisatie van bijkomende baten**. Mogelijke bijkomende baten zijn:
 - Synergie met slimme watermeter;
 - Mogelijke besparing op het gasverbruik op langere termijn;
 - Bijkomende operationele baten bij de netbeheerders;
 - Bijkomende baten bij de commerciële partijen;
 - Bijkomende baten door meer interessante segmenten van verbruikers eerst uit te rollen.
- De **tendensen** uit de analyse van 2011 zetten zich door:
 - De baten kunnen geoptimaliseerd worden door een adequate uitrolstrategie waarbij de segmenten met de beste resultaten (budgetmeterklanten, prosumenten en grote verbruikers) eerst worden uitgerold.
 - In geval beslist wordt tot een uitrol is de maatschappelijke baat het grootst als dit zo snel mogelijk gebeurt.
- De netbeheerders simuleerden de **mogelijke impact** op de **nettarieven** voor een scenario **“snelle uitrol per wijk”**:
 - De gemiddelde jaarlijkse impact op de distributienettarieven per elektriciteitsverbruiker bedraagt 18 euro (op basis van de principes waarop de huidige nettarieven gebaseerd zijn).
 - De gemiddelde jaarlijkse impact bedraagt 6 euro per gasverbruiker.
 - Als de kost **per toegangspunt** (meest logisch en meest kostenreflectief) wordt gefactureerd is de procentuele impact voor de kleine verbruikers het grootst. Bij een facturatie **op basis van het verbruik** zijn het de grootste verbruikers voor wie de tariefstijging het meest doorweegt.
 - Toch is het voor de klant belangrijk om niet enkel op het nettatarief te focussen, maar wel op de totale energiefactuur. Die kan gevoelig worden verlicht naarmate er meer energie wordt bespaard. In de tariefanalyse werd enkel gekeken naar de kosten en baten voor de netbeheerder.
 - De impact op de nettarieven kan worden **begrensd** door een uitrol op langere termijn (dit scenario is maatschappelijk gezien iets minder gunstig). Op basis van de resultaten van het pilootproject is een trage uitrol ook de beste oplossing. De baten op (middel)lange termijn kunnen beter benut worden, de segmenten die het meest baten opleveren kunnen eerst een slimme meter krijgen en er kunnen lessen getrokken worden om de baten op termijn nog te verhogen en de kosten te beperken.
 - De impact op de individuele verbruiker is in grote mate afhankelijk van de energiebesparing die hij/zij kan realiseren. Voor een gemiddelde verbruiker die jaarlijks 3% kan besparen op zijn elektriciteitsverbruik levert dit 21 euro per jaar op.
- Het pilootproject heeft aan de netbeheerders **voldoende ervaring** gegeven om bij een eventuele beslissing van de Vlaamse regering over te gaan tot een verdere uitrol van slimme meters. De netbeheerders geven de voorkeur aan een **vertraagde uitrol** zodat de stabiliteit van de techniek, de processen en de communicatie kan gegarandeerd worden. Dit biedt ook meer kans dat er intussen toepassingen worden ontwikkeld waardoor de baten mogelijk nog stijgen. Eenmaal tot een uitrol wordt beslist is er een tijdspanne van 2,5 jaar tussen de beslissing en de

start van de uitrol (door de aanbestedingsprocedures voor de aankoop van de meters en de aannemers van de werken). Het pilootproject leerde ook dat de **communicatie naar de klant** toe uitgebreid moet worden voor een optimaal gebruik van de slimme meter. Ook de **energie- en dienstenleveranciers** moeten actief betrokken worden bij de uitrol.

U vindt het rapport Actualisatie kosten-batenanalyse via [RAPP-2014-02](#)

Nota aan de redacteurs:

De VREG (Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt) staat in voor de regulering en controle van de elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen. De VREG wil de Vlaamse afnemers bijstaan om de mogelijkheden van de energiemarkt te leren kennen en hun weg te vinden op de markt. Hij volgt de ontwikkelingen van de Vlaamse energiemarkt, bekeken in een Europese context, via studies. In zijn adviserende taak aan de Vlaamse Regering verwerkt hij z'n kennis over de Vlaamse energiemarkt. Hij neemt gepaste maatregelen om de uitvoering van het beleid te ondersteunen. De VREG ijvert voor een transparante Vlaamse energiemarkt en realiseert zijn opdrachten via een open communicatie met de Vlaamse overheid, de marktspelers en de energieafnemers.

Voor meer informatie over dit persbericht:

André Pictoel, Gedelegeerd Bestuurder VREG
02/553.13.52, 0473/593.874 of andre.pictoel@vreg.be

Web: www.vreg.be

[@vreg_be](#)

[VREG](#)

[VREG](#)